

10 مورد همسانی در ازدواج موفق

در اسلام، بر اصل همسان همسری به عنوان معیار همسرگزینی و ضامن انجام خانواده، در ذیل عنوان «کفویت» تاکید شده است.

۱۰ مورد
همسانی در
ازدواج موفق

در اسلام، بر اصل همسان همسری به عنوان معیار همسرگزینی و ضامن انجام خانواده، در ذیل عنوان «کفویت» تاکید شده است. اما دیدگاه های ارزشی اسلام به ارائه تعریف خاصی از کفویت زن و شوهر انجامیده است. برخورد ایجابی با برخی جنبه های همسان همسری و برخورد سلبی با جنبه های دیگر (همسانی قومی، نژادی و طبقاتی)، نشان دهنده کوشش قانون گذار اسلام در جهت تغییر نگرش های فرهنگی نسبت به موضوع همسان همسری است.

1- مجاورت

عامل مجاورت به ما می گوید نزدیکی محل سکونت یک عنصر مؤثر برای نزدیکی دو نفر است. از طرفی دیده شده است انانکه با فردی غیر بومی ازدواج می کنند یا حتی با فردی از کشوری دیگر ازدواج می کنند پس از چند سال به دلایل مختلف از جمله دوری از وطن و خانواده، تفاوت در آداب و سنن و تفاوت های فرهنگی و ملی دچار ناسازگاری می شوند.

2- تناسب سنی

سن زن و شوهر باید به هم نزدیک باشد و حداقل و حداکثر آن را روان شناسان مشاوره ای و خانواده چنین تخمین زده اند: حداقل تفاوت سنی 3 سال و حداکثر 7 سال. مردان بزرگتر از زنان باشند. آنان که با تفاوت سنی بالائی ازدواج می کنند بعدها ممکن است به مشکلات مختلفی ناشی از این تفاوت دچار شوند. اینک که فاکتور سنی را ارزیابی می کنیم خوب است نتیجه چند تحقیق را بصورت اطلاعات داشته باشیم. - مردان مایلند با زنانی کوچکتر و جوان تر از خود ازدواج کنند و هر اندازه مرد هنگام ازدواج سالمند تر باشد. دختر 20 ساله شود. اما بالعکس در ازدواج زنان بیوه با مرد مجرد، مرد، معمولاً جوان تر از زن است. مرد و زنی هم که یک بار قبلاً ازدواج کرده اند بخواهند مجدداً ازدواج کنند در آنها فاصله سنی محسوس است. مردها در این شرایط بین سن 40 تا 50 سالگی قرار دارند.

3- هماهنگی قد و وزن و ظاهر فرد

میزان قد و وزن زن و مرد خوب است متناسب و تا حدودی نزدیک به هم باشد و مردان عموماً قدری بلندتر از زنان باشند، فاصله بین قد و وزن اگر زیاد باشد درست نیست، در ظاهر جسمانی نیز طوری باشند که به اصطلاح به هم بخورند. با این وجود میزان نمره و رتبه ای را که قد، وزن و ظاهر جسمانی، نسبت به عامل شخصیت خانواده دارد بسیار نازل است مثلاً اگر به همسانی در شخصیت 300 نمره داده شود به همسانی ظاهر جسمانی نمره تعلق می گیرد.

جور بودن

در یک سن نرم و هنجار ازدواج کردن و با آگاهی همسر خود را انتخاب نمودن، سبب می گردد تا زوجین با هم جور یا به اصطلاح (Matching) باشند.

4- همسانی هوش

هوش به معنای توانائی عمومی حل مسئله و قدرت سازگاری فرد با محیط است. این قابلیت و استعداد ژنتیکی است و قابل تغییر در اثر آموزش و یادگیری نیست. یک فرد اگر بتواند در محیط سالم و تربیتی مناسب قرار گیرد تنها می تواند 5 الی 7 درصد استعداد هوشی خود را ترقی دهد. نرم یا حد متوسط هوش در میان مردم 90 تا 110 IQ؛ پیش بینی شده است بنابر این فردی با بهره هوشی 150، تیز هوش و بالعکس فرد با بهره هوشی 70 کودن و عقب مانده قلمداد می شود و چون برخورد ما با محیط، نوع رفتار ما و چگونگی فهم و حل مسئله بستگی به میزان هوش ما دارد، اگر فردی با بهره هوشی 130 با فردی با بهره هوشی 90 وصلت کند، به احتمال قوی در برخورد با مسائل زندگی، درک متقابل و تفکر درباره مسائل مشترک اختلافات جدی پیدا می کنند از اینرو زن و شوهر پیش از اینکه به یک سطح فرهنگی نزدیک نائل شوند لازم است به لحاظ هوشی هم سطح باشند.

5- مذهب و اعتقادات مشترک

یک ضرب المثل فرانسوی می گوید: آن ها که با هم دعا می کنند، با هم زندگی می کنند بسیاری از باورها، رفتارها و وجدان اخلاقی متأثر از عقاید دینی و اعتقادات ملی و سنتی ماست. حتی اگر به آن سنت ها و عقاید پایبند نباشیم، آنان در وجود ما رخنه کرده اند و در اینجا و آنجای زندگی ما خود را نمایان می سازند. اینکه شخصی با یک فرد با مذهب و اعتقادات متفاوت ازدواج کند احتمال اینکه در آینده مشکل داشته باشند زیاد است، سعی کنید شما با کسی ازدواج کنید که قبلاً هم دین و هم کیش بوده آید.

6- سطوح نزدیک عملیات

بهتر است تحصیلات مرد مساوی یا بالاتر از زن باشد.

7- تناسب طبقه اجتماعی - اقتصادی

- همگونی سطح تحصیلات و طبقه اجتماعی زوجین در موفقیت اغمر زناشوئی بارز است. در کشور ما عموماً سطح تحصیلی مرد نسبت به همسرش کمی بالاتر است، اگر سطح تحصیلی طرفین تفاوت زیادی داشته باشد، اختلاف در ایده ها و اهداف را سبب می شود و بالعکس در سنخیت تحصیلی خیلی از اوقات تشابه ایده ها و اهداف را شاهدیم. گاهی دیده می شود مردی که همسرش درجه تحصیلی بالاتر دارد، به عنوان مثال مرد دیپلم است و زن لیسانس، مرد بنوعی زن و مدرک تحصیلی اش را به تمسخر می گیرد. یا با دلایلی غیر منطقی ادامه تحصیلی را غیر ضروری و بی فایده می شمارد، این برخورد نوعی مکانیسم دفاعی ناخود آگاهانه است که در مقابل عدم اعتماد نفس و خود کم بینی در مقابل زن بوجود می آید.

8- مکمل بودن در خلق و عواطف

عامل خلق و عواطف بالعکس عوامل دیگر که نیازمند همسانی و شباهتند، مکمل بودن و حتی تفاوت را می طلبد. اینگونه بنظر می رسد که هر قدر افراد بیشتر صاحب گوناگونی های عاطفی ولی مکمل هم (متفاوت ولی کامل کننده هم) باشند، انتخاب همسر در نزد آنان با کامیابی های بیشتری قرین است. از اینرو تمایل افراد همواره در انتخاب همسری است که از نظر عاطفی همانند و شبیه آنها نباشند بطور مثال فردی که هیجان پذیری بیشتر و عدم ثبات عاطفی و از حساسیت بالاتری برخوردار است (مثلاً زود خشمگین می شود، از کوره در می رود یا سریع برانگیخته می گردد) علاقمند است با فردی آشنا شود که در این زمینه از هیجان پذیری و حساسیت کمتری برخوردار باشد (مثلاً بردبارتر و صبورتر) باشد.

9- هم افقی در شخصیت

شخصیت، عامل بسیار مهم و تعیین کننده در الگوهای رفتاری آدمی و نیز تعاملات اجتماعی اوست و در خوشنودی، توفیق امر زناشوئی نیز نقش شخصیت طرفین بسیار برجسته است، همچنین در بین عوامل دهگانه امتیاز بالائی دارد و هم سنگ عامل توافق و جور بودن خانواده های طرفین (بین 200 تا 300 نمره) می باشد. در تعریف شخصیت، روان شناسان می گویند؛ عبارت است از مجموعه صفات، خصوصیات و ویژگی های فرد که نسبتاً ثابت و پایدارند و از فردی به فرد دیگر متفاوت است. این خصوصیات و صفات در یک فرد متفاوت و گونه گون است اما نسبتاً دائمی و همیشگی اند، چنانچه شما فرد را هواره در همان غالب و ویژگی ها می بینید و می شناسید. در واقع ساختمان شخصیت، شامل الگوهای ثابت رفتاری، نظام فکری و باورها، معیارهای تثبیت شده ارزشی و اخلاقی، نوع انگیزه ها و نحوه برانگیختگی، نحوه عملکرد استعدادهایی چون هوش، حافظه و ادراک در یک فرد است. در شکل دهی شخصیت دو عامل ژنتیک و محیط اولیه زندگی یعنی خانواده و نوع تعلیم و تربیت دوران کودکی بسیار موثر و تعیین کننده است از اینرو تغییر آن در بزرگسالی مشکل و گاهی بعید به نظر می رسد. وقتی دو نفر با هم روبرو می شوند در واقع می توان گفت شخصیت های آنان با هم روبرو می شوند و در تعامل یکدیگر قرار می گیرند. از اینرو بسیار مهم است که دو نفر بلحاظ شخصیتی با هم جور باشند. در غیر اینصورت خوشبین بودن به ایجاد تغییر در آن در طول زندگی آینده طرز تفکری غیر عاقلانه و غیر منطقی است.

10- توافق و جور بودن خانواده&zwnj‌های طرفین

خانواده از پدر، مادر و فرزندی تشکیل می شود که همگی در یک تعامل و ارتباط متقابل تنگاتنگ و مستمر فضا و جوی ایجاد می کنند که روان شناسان بدان جو خانواده (Environment Family) گویند. در واقع هر خانه و خانواده ای دارای یک جو بخصوص و منحصر بفرد است و اتفاقاً برای سنجش جو خانواده نیز آزمونی وجود دارد و ده عامل مهم جو خانواده را می سنجد. بطور مثال ممکن است در یک خانواده جو مذهبی و در دیگری جو دمکراتیک بودن و در دیگری جو خشونت و تندی حکمفرما باشد.

به هر صورت چون فردی که می خواهیم با او ازدواج کنیم خود بطور مستقیم تحت تاثیر جو خانواده خودی است، در آن تربیت شده است و بعد از ازدواج نیز بگونه ای با آن در ارتباط است بنابراین مهم است که در گزینش همسر این جو مورد ارزیابی قرار گیرد. بعلاوه در انتخاب همسر لازمست بدانیم، جلب رضایت خانواده خودی و طرف مقابل نیز بسیار مهم است و در کنار عامل شخصیت توافق خانواده ها از بالاترین نمره و امتیاز برخوردار است. اشخاصی که تصور می کنند بدون جلب رضایت خانواده و حتی گاهی با مخالفت آنها می توانند اقدام به ازدواج کنند و زندگی موفق داشته باشند در اشتباهند. خصوصاً در جوامعی چون ما که حمایت اقتصادی و عاطفی خانواده از فرزندان خود حتی پس از ازدواج مهم است. بنابراین در انتخاب همسر ضمن اینکه نیم نگاهی به طرف مقابل دارید، نیمه نگاه دیگر خود را معطوف به خانواده کنید و به هنگام تصمیم گیری جدی حتماً خانواده ها را مطلع کنید و آنها را در این انتخاب مشارکت دهید.

یک نکته و یک اندرز مهم:

در پایان مبحث همسان همسری توجه شما را به این نکته معطوف می سازیم:

همانگونه که یک عنصر مثبت برای خرسندی زناشوئی کافی نیست، یک عنصر منفی نیز برای ناخرسندی و از هم

پاشیدگی زندگی کافی نیست، بنابراین است با شخصی که می خواهیم ازدواج کنیم در بعضی از عوامل بر شمرده، اشتراکات کافی را نداشته باشیم، این امر تهدید کننده نیست ، مهم این است که در مجموع و از میانگین امتیازات عوامل دهگانه ، از نمره بالئی برخوردار باشیم ولی این را بدانیم که یک عامل منفی، همواره ممکن است در ذخیره زندگی باقی بماند تا عوامل ناخرسندی دیگری رخ دهد و بعد واکنش صورت گیرد مثل عملکرد یک ویروس. تنها یک ویروس و یا میکروب شما را بیمار نمی کند بلکه عوامل درونی دیگری از جمله ضعف و پائین بودن مقاومت بدن شما لازم است که تا بیماری حاصل شود.

بنابر این ممکن است یک یا چند عامل ناهمسان در ذخیره بماند و هرگز آنچنان اجازه در هم شکستن زندگی شما را پیدا نکند ولی اگر مجموعه شما زوجین بگونه ای است که زمینه های دیگری نیز دارید که اختلاف شما را زیاد کند آنگاه آن عامل ناهمسان بطور جدی شما را تهدید می کند.